

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

Có ai vá Cù Lao Cá Chiáng, đán pá Rách Giác, nhán há tái vái Cáu Báy Tân ráng tái nhá hoái nhá háy báa đáng hám hai mái i sáu tháng cháp ta năm ngoái.

Chà, cáu ăn ká ra đã “ká káo”. á Chá Cáu, Phú Nhuán, Ngá Ba Ôáng Tá, tháng tháng ngái ta á Sóc Trăng, Bác Liáu hay Cà Mau vá, hay á Bác Thá Thiám sang, ván đám đáng bán, mát bó mái i đát cháng hai chác đáng trá lái; ta mua vá, ăn nháu vái nhau cũng đác, hà táng gì phái vá tán làng Long Hòa mái tháng thác cho đác báa đáng chián? Cùng lám, á cái tiám nhá đáu đáng Ohier, tháng tháng cũng có làm món đáng tám bát, mình vào kêu mát đáa nhám nhát vái nhau đá biát mùi đáng, váy không đá hay sao?

Cáu Báy không cháu thá :

- Muán tháng thác cái ngon huy hoàng cáa đáng, phái chính tay tái làm mái đác.

Cáu Báy là mát thá “Ông Hoàng ăn cám ngon” kiáu Curnonsky á Pháp, đã giái thiáu cho ai món ăn gì thì nhát đáng nháng không bao giá cháu “váa váa”, nháng phái là “gia đáng” nghĩa là phái chính tay cáu chá bián ra.

Thú thát, tái đã trông tháy con đáng nhiáu bán. Lán đáu tiên là á trong chùa Chà, hai má con mát á xám ngái chá đát đáa, láy đáng cho vào cái cháu đá bán cho khách hàng ăn. Tái phái nói thác là tái kinh kháng. Không, tái không phái nhá “má tháng cu” há tháy mát con sâu thì toát má hôi ra, la hét um sùm nhà rái táe xáu; nháng tái kinh kháng là vì tái sao có ngái i lái có thá ăn con sâu đó vào trong báng.

Bái vì đáng là mát con sâu, không hán không kém. Nói mát cách khác, thì đó là mát thá áu trung cáa kián đáng, lán báng ngón tay út, béo nhán nhà nhán nhán con sâu đo, đáu báng đát, đát báng đáu. Sác nó tráng màu ngà, không có chân, nháng á đáu và đát có máy đen, và chân nó thì có ngán kiáu á ngoài Bác ta ván kêu “béo má m!”.

áy đáy, con đáng nhá thá đáy.

Thuở nhỏ, ở Hà Nội, tôi có một vài lợn trông thấy thấy tôi mua nhúng bó nhúng bó trúc đem về thả ra thì trong miệng cảnh có một con sâu kêu là “đông trùng hạc thảo”. Con sâu nhúng đó báng đi cái đầu đưa; thấy tôi đem ngâm rửa rửa, há thảo ba tháng mới ngày rửa rửa lên uống, bỏ nhúng thì bá thảo.

Tôi không biết thảo là gì cả, chỉ biết uống nhúng thảo thì kinh quá. Nhúng thôi cũng đỡ đi, bởi vì là ngâm rửa rửa, đun lúc rửa rửa uống, bỏ sâu đi, khuát một không biết là đau hay sạch, nhúng đáng này rõ ràng là một con sâu, mà cho vào miệng nhai - không, muộn nữa lịch đun thảo nào, tôi cũng chấp tay rồi mà khác cả.

Trở trâu thay, mình rồi ghét cả nào rồi rồi trao ngay cho cả đó: Củ Báy nhúng đáng nhúng đi mình một bá đáng.

Ở đây, có cái chàng Kinh Kha gặp Thái Tử Đan tốt quá, đun nấu không cần tí lửa ngác mình, dám đun thảo nhúng đác mã sang Tử thích khách vắng mặt: mình cảm thấy lòng cả cả Báy há rồi không dám về Củ Chiêng ăn một bá đáng mà Củu trở nháng mặt mình tam tí thảo hay sao? Huáng chỉ có ăn một bá đáng nhúng thảo cũng không đun nấu táng mặt nhúng Kinh Kha kia mà!

Tôi đã thử nhúng ra tí hôm đó và tôi thấy rửa rửa pháng nhúng nhúng ta có thành kiến thì đau bá thì tí hái nhúng. Thì ra cái con đáng ăn cũng không nhúng ăn sạch riêng rửa. Có nhúng nhúng thấy sạch riêng, giáy lên đành đỡ, kêu ồm lên là “thúi” quá. Rửa rửa mà miệng đau vô đi, ăn miệng thảo hai vào rồi muộn ăn ba; thảo rửa thì đâm ra nghĩ lúc nào không biết!

Tôi ăn đáng cũng rửa; miệng đau kinh kinh, nhúng liáu nhai thảo xem sao; đun miệng thảo hai - này, nó ngáy ngáy, beo béo nghe hay đáo đá. Miáng thảo ba thì rửa nhai rửa nghĩ, thì thấy nó đỡ biết không thảo ví đác rửa rửa bát cả một thảo gì mình đã đác ăn tí rửa rửa rồi nay... Thảo rửa thì đun miệng thảo năm, thảo sáu - phải nói thảo là mình đã bỏ đáng cảm đá. Rửa tí đó mình thành ra mê đáng - có khá không?

Ở đây, nhúng anh đàn ông háo ngát mê gái cũng y nhúng thảo: thoát đầu, “không thèm”, thấy thì “tán dáng câu phó mát” chái, rồi rồi thảo hay hay, rửa không gặp thì nhúng, rửa trò chuyán thảo thú

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

thú rßi “bß” mê lúc nào không bißt.

Đßn lúc mê rßi thì mình mßi thßy tß trß c mình có mßt cái lßi rßt lßn vßi đuông - nói gißng Thßy Hß, Chinh Tây, quß là mình “có mßt mà không nhìn thßy Thái Sßn”.

Thßc vßy, ngßi nghĩ cho kß thì đuông là gì?

Đuông là mßt thß u trùng trông kinh thßc, nhßng bßt quá nó chß ăn chßt tinh túy trong cây cßi, chß có ăn bßy bß gì mà sß? Nßu sß đß thì con gà con quß, con cá, con chim còn đß hßn. Còn bßo nó là mßt thß sau, thß dòi ß? thì há chúng ta chßng thßy Tây hß ăn thßt chim giß cùi, thßt thß, thßt con mß nhßc bßn đßc, treo lên sß bßp đßn có dòi, có bß ra đßy ß?

Tßng đßi, con đuông còn sß chß hßn các thß đó rßt nhißu, vì nó chß ăn chßt bß béo, mß m non, ngon lành nhßt cßa cây đßa, cây chà là hay cây cau... Nhßng ngßi sßnh ăn thßng ßa đuông chà là, thß đßn đuông đßa, rßi đßn đuông cau sau rßt. ß ba loßi cây đó, đuông bao giß cũng sinh sßn và lßn lên trong đßt cßa cây, tßc là chß non mß m nhßt, bß béo nhßt. Đuông sßng là vì chßt bß đó, nhßng đuông mà sßng và lßn đßc thì cây đßa, cây chà là hay cây cau bß xác đß, cũng nhßng ßi mß nuôi đßc đßa con nên ngßi thì “thôi hßng đôi má, sßa teo vú cßn”.

Vì thß ăn đuông không phßi là chß ăn mßt con sâu, nhßng là ăn cß mßt sß đßn tißn cßa mßy kißp sßng vào lòng, ăn đuông là ăn cß hßng hoa cßa đßt thßm, là ăn cß cây mây nßc, là ăn mßy chßc năm bußn vui, tßi đßp và thß mßng.

Là vì cây chà là, cây cau, hay cây đßa mà có đuông thì phßn nhißu không sßng đßc bao lâu nßa.

Thoßt đßu, không có gì lß cß, nhßng mßt hôm xßu trßi kia, ngßi ß đßng thßy ß đßt cây, vào chß chß cßa lá có mßt lß hßng bßng ngón tay và ß mißng lß đó đùn lên nhßng cßc tròn tròn, sß sßo, y nhß thß là mßt cßa. Đó là gì vßy? Chúng ta không bißt, nhßng ngßi ß đßng bißt ngay đßy là bßt đuông. Đßc lß vào chß đó rßi, rßi làm móc sßt móc ra thß nào cũng có đuông. Nhßng phßn nhißu thì cây mà đã có đuông ít khi sßng nßi, vì thß ngßi ta chßt cây đß lßy đuông và mßt cây đßa sßng đß vào chßc năm có cß mßt thúng cái đuông. Tßi nghißp, ngßi ß đßng cũng nhß cô

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

gái may áo cßi cho ngßi khác vßy: bßt đßc đuông nhßng có mßy khi đßc ăn đuông. Hß bó nhßng đßt lßi, mßi đßt thành mßt bó, đem lên chß bán cho ngßi khác vßa nhßu vßa khen.

Thßc ra, đuông không có mùi, mà chß có vß thôi, nhßng cái vß cßa nó thì quß là đßc bißt. Mußn bißt vß đó thß nào, xin mßi bßn mßt hôm nào đó thß dùng mßt bßa đuông cßp nßng. Đuông lßy ß đßt ra, thß vào trong nßc mßm đß vài tißng đßng hß hay ngâm nßc mußi đß cho nó nhß rßt ra, rßi cßp lßi nßng ß trên than. Có ngßi ngâm rßu rßi nßng “hßa than” nhßng cßu Báy cho tôi bißt là đuông khôg “chßu” rßu, nßng hßa than mßt mßt phßn cái “hay” đi, phßi nßng bßng than tàu mßi đßc.

Ta thoa bß vào đuông, cßp lßi, rßi đßa lên trên than; than không đßc hßng quá vì than mà hßng quá thì đuông khô xác, làm gißm bßt chßt béo nhß phß mát ß trong đuông. Đßa lên trên lßa mà thßy phßng phßng mßt chút thì lßy ra ngay, đßng có chß m tay mà hßng thì ußng lßm.

Mußn ăn cho lß mißng, ta còn có thß tßm đuông vào vßi bßt đánh kß vßi trßng gà rßi bß lò nhß kißu bánh phßng ngßt súp phß lê.

Nhßng nßu bßn là ngßi chß mußn “ăn đuông vì đuông” thì có thß chiên đuông theo lßi cß truyßn: cho bß vào chßo, đß cho nóng, rßi thß đuông vào, hß thßy vàng lên, mßt màu vàng ồng óng thì vßt ra lißn, đßp vào thành chßo cho ráo rßi đßt vào đßa, gßp tßng con mà nhßm nháp.

Tuy nhiên, mußn ăn cách gì thì ăn, thßng thßc con đuông cũng cßn phßi theo nßn nßp, chß không thß coi thßng qui tßc đßc. Bßi đuông là mßt mißng ngon đßc lißt vào “siêu hßng”, vßt hßn các thßc ăn khác, nên không thß có thßc nào đi đôi vßi nó đßc; vì vßy, ăn đuông thì phßi ăn trßn mßt thß đuông không, chß không thß ăn kèm vßi rau hay giá, hoßc vßi đß chua nhß cà rßt, cßi hay cßn tây ngâm dßm.

Đuông là “anh hùng đßc lßp”.

Này này, cß thß thßng thßc lßi đó mà coi, bßn mßi có thß cßm thßy hßt các vß beo béo, bùi bùi cßa đuông. Bßo là nó ngon nhß trßng vßt bßc thßo ß? Không phßi. Hay ngon nhß óc đßu? Cũng không phßi nßa.

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

Đuông có mßt chút bùi bùi cßa trßng đß nßt cßa trßng vßt bßc thßo, có mßt chút thßm cßa cái vßóc đßu chißn vßa ßn, nhßng nói nhß thß chß là đßi khßi mà thôi.

Mußn tìm mßt tß đß tßng đßi xác thßc nhßt, tôi phßi xin mßt sß bßn đßc rßng lòng tha thß cho tôi vì vßi mßt thß mà nhißu bßn thoßt nghĩ đß không chßu đßc, là ca-mßm-be - ca-mßm-be cß vß bßt ß bên ngoài - nhßng nßt hßn ca-mßm-be mßt chút, béo hßn kem mßt chút và bùi phß mách Duy-xen-sß mßt chút.

ßy đó, cái ngon cßa đuông “lâm ly qui phßng” nhß thß đó.

Thß tßng tßng vßi cái ngon đó mà có ông bßn nhßu lßi đßa cay mßt ly rßu đß thì có “hßi con nhà ngßi ta” không?

Ăn đuông nhß thß tßc là “ám sát” món đuông, vì gia thêm mßt món gì cay, chua hay đßng đßu làm hßi đßn cái vß cßa đuông. Ăn đuông, ngßi ta chß có thß nhßm nháp vßi mßt vài ly rßu trßng chßt nhß, mßt vài ly rßu cúc nhß - mà nhßp nháp thßng thßnh kißu “đùa vßi ông thßn khßu” - chß không đßc ăn phßm quá mà phß cß đuông đi đßy!

Thßng thßng, có ngßi mßi khi mußn tß mßt cái gì thú quá, tuyßt quá, không nói đßc, chß bißt nhún vai, tßc lßi mßy cái rßi... im. Ra cái ý là “thß bßt tßn ngôn” đây...

Thì nói đßn đây, tôi cũng mußn làm nhß nhßng ngßi đó: Ngon đßn thß thßc quß là không còn bißt nói ra làm sao nßa. ßy vßy mà Cßu Bßy nhßm đuông vßi rßu chßt trßng nhß thß mà vßn chßa vßa lòng:

- Tôi tißc ít lâu nay không rßnh, nên không có đuông mía đß mßi ông bßn tßn hßng đuông. Chß chi mà tôi bißt trßc chßng nßa tháng, thß nào tôi cung có đuông mía mßi ông bßn.

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

- Läi cän đuông mía näa! Thä làm sao ngäi ta bäo chä có ba thä đuông thôi?

- À không, đuông mía không phải là đuông trong đät mía nhä đät chà là, đät däa hay đät cau, nhäng là đuông nuôi trong cây mía.

Nguyên đuông chà là, đuông cau, đuông däa läy ra ăn luôn đã ngon läm räi; nhäng có ngäi “käo”, cho thä là chäa đäng täi cho đuông ăn mía näa. Cây mía, đem đäc mät lä to ä giäa; đuông säng bät ra cho vào lä đó, đäy kín läi; con đuông ăn räng hät các cây mía ra. Bao nhiêu cây mía là bäy nhiều con đuông. Đuông ăn hät mía räi, lúc đó ngäi ta mäi đem đuông ra làm thät. Ăn nhä thä, cha chä, không thä nào chä đäc vào đâu, ông bän ä. Yän cũng không quý bäng.

Mà chä väy, ông Häi đäng Đäu ä Bäc Liêu, ngày träc thiäu gì cäa, väy mà ông có thäm yän đâu! Ông chä ghiän có mät thä đuông thôi. Bäy giä, trong nhäng bäa đuông cäa nhäng ngäi län tuäi, ngäi ta đôi khi vän còn nhäc täi tay nhà giàu vào bäc thä tä đó ä Bäc Liêu còn läu tiäng ăn đuông đän bäy giä.

Täi ngôi biät thä trên đäng đi xóm làng, ông Häi đäng Đäu dành riêng hän mät gian đä nuôi đuông. Đät cau, đät chà là, đät däa, ông chät lên nhä núi đä dùng đän, và có nhiên ông có nuôi cä đuông trong mía.

Cäu Bäy nói väi tôi:

- Mình ăn đuông nhä thä là đä täo phúc cho khäu cái chä ông Häi đäng Đäu thì ăn không nhäng vì thích thú mà còn vì täi ông cho đuông là bä. Theo thuyät cäa giáo sä Metchnikov, ông nhiät liät häng äng tác đäng cäa thäc khuän tä bào và tin chäc räng các vät đang biän thä có mät tänh häng säu räng đän säc khäe cäa nhäng ngäi län tuäi.

Vì thä, ông cho räng ăn träng vät län, träng gà län, ăn nhau đàn bà đä, ăn nhäng, ăn ong non và ve con rät bä, chäng khác nào làm mät cuäc đäng sinh có tính cách hoàn đäng cäi lão!

Đuông

Tác Giả: Vũ Báng

Thứ Bảy, 10 Tháng 1 Năm 2009 06:52

Cáu Báy rßt thßm mßt ly rßu cho tßi và tßi p:

- Này, ăn nßa đi! Ăn nhißu vào cho bà ßy... bßng lòng! Bß thì có e gì!

Vß cái ăn cßa tßi, cũng thß. Ăn phßi cßu lßy ngon: bß mà không ngon thì không đßm xßa. Bánh, kßo cßa Mß nhißu thß qußng cáo vi-ta-min, pß-rô-ta-in có thßa mà ăn vào đßu nhß đßng, thôi tßi cũng kißu! Bánh đßc hành mß nóng mà ăn vßi đßu phß chißn chßm nßc mßm chanh, chßng bißt có bß không, nhßng ăn thßy ngon mißng, tßi cß xßi tßi.

Đßng này đßng đã ngon mà lßi bß, tßi không hßi hßn đã phßi mang cái thân xác nßng nß vß đßn tßn Long Hòa vßi Cáu Báy đß ăn mßt bßa đßng gia đßng.

- Ußng thßm mßt ly nßa đi, bß! , ß mßt ly nßa chßng sao...

Chißu ß trên cßu lao xußng chßm chßm, không đßt ngßt nhß ß thành. Ngßi trong cßa sß nhìn ra ngoài, là cß mßt đßi nßc thßng tßp đßn chân trßi, vßn đß nhß là khßm xà cß. Đây đó, có nhßng cây đßa ß đßi nßc nhô lên, vßi nhßng làn tóc chßy dài trên sóng nßc.

Tßi gßp thßm mßt mißng đßng nßa đßa lên môi. Và trong mßt lúc, tßi cßm thßy nhß hôm đó vßa “làm mßt cußc mßo hißm dißn kß và mßi lß” vßi mßt ngßi thßng mßi quen bißt trong hßng ngát cßa hoa đßng cß nôßi.